

شیوه‌نامه‌ی آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیادهای علمی دانشجویی کشور

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

عنوان: شیوه نامه آماده سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیادهای دانشجویی کشور	نوع سند: شیوه نامه داخلی حوزه معاونت آموزشی
ویراست: ۰۱ صفحه: ۱۰	شماره سند: EDU_T01_v1
تاریخ تدوین: ۹۸/۶/۱۶	تاریخ آخرین ویراست: ۹۸/۷/۲۳
تهیه کننده: سیده عاطفه حسینی (رئیس گروه استعدادهای درخشان دانشگاه)	
شورای بررسی کننده: شورای آموزشی	
تایید کننده: محسن آیتی (معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه)	
مرجع نگهداری و اعمال به روز رسانی ها: کارشناس گروه هدایت استعدادهای درخشان	

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

مقدمه: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به منظور تشویق و ترغیب دانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور به مطالعه، پژوهش و ایجاد فرصت‌های مناسب علمی هر ساله با همکاری دانشگاه‌ها و سازمان سنجش آموزش کشور نسبت به برگزاری المپیاد علمی دانشجویی کشور طی دو مرحله و در رشته‌های اعلام شده اقدام می‌نماید. در این راستا، دانشگاه بیرجند با توجه به سند راهبردی دانشگاه و در راستای تدوین و اجرای طرح مدیریت استعدادها بند (Wo2-A8) موجود در جدول شماره ۶-۹ این سند و با وجود دانشجویان مستعد و با انگیزه به تهیه‌ی «شیوه‌نامه‌ی شناسایی و آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیاد علمی دانشجویی کشور» مشتمل بر ۴ ماده و یک پیوست اقدام نموده است.*

ماده ۱- اهداف

اهداف اصلی از تدوین این شیوه‌نامه عبارتند از:

- ارتقاء شاخص‌های ملی و بین‌المللی دانشگاه بیرجند در حوزه آموزشی با کسب رتبه‌های المپیادی برتر
- ایجاد علاقه و انگیزه‌ی بالا در دانشجویان مستعد جهت شرکت جدی و با آمادگی مناسب در المپیاد دانشجویی
- نظام‌مند کردن فرایند آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند جهت شرکت در المپیاد علمی دانشجویی کشور
- تعریف سازوکاری مناسب برای تشویق و نکوداشت شایسته‌ی حائزین رتبه‌های برتر المپیاد

ماده ۲- برگزاری جلسات آشنایی با شرایط و ضوابط المپیاد علمی دانشجویی

در ابتدای هر سال تحصیلی دفتر استعدادهای درخشان دانشگاه بیرجند، شیوه‌نامه‌ی آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیاد علمی دانشجویی کشور، آیین‌نامه بهره‌مندی از جوایز تحصیلی و تسهیلات بنیاد ملی نخبگان (نسخه‌های به‌روزرسانی شده)، شرایط برگزاری و ضوابط به‌روزرسانی شده‌ی المپیادهای علمی دانشجویی را به اطلاع اساتید راهنمای استعداد درخشان دانشکده‌ها خواهد رساند.

* این شیوه‌نامه، بر اساس شیوه‌نامه‌ی حمایت و آماده‌سازی تیم دانشگاه‌های دیگر برای المپیادهای علمی دانشجویی کشور، آیین‌نامه‌ی برگزاری المپیاد علمی دانشجویی، آیین‌نامه‌ی پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان در دوره‌ی کارشناسی‌ارشد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، آیین‌نامه‌های بهره‌مندی از جوایز تحصیلی و تسهیلات بنیاد ملی نخبگان؛ و با بهره‌گیری از تجارب برگزاری المپیادهای علمی دانشجویی در دانشگاه بیرجند تدوین شده است.

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

متعاقبا، اساتید راهنمای استعدادهای درخشان در دانشکده‌ها، جلسه‌ای با هدف آشنایی مدیران گروه‌های آموزشی و اساتید علاقمند آن دانشکده با شرایط برگزاری و ضوابط به‌روزرسانی شده‌ی المپیادهای علمی دانشجویی برگزار خواهد نمود. در این جلسه نیز شیوه‌نامه فوق‌الذکر ارائه و برای عملیاتی شدن آن، برنامه ریزی صورت قرار خواهد گرفت.

ماده ۳- شناسایی و آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند

۳-۱- برگزاری دوره‌های آموزشی آماده‌سازی: در نیمه اول مهر ماه هر سال، اساتید راهنمای استعداد درخشان با همکاری گروه‌های مربوطه مکلفند نسبت به تهیه‌ی برنامه‌ی برگزاری دوره‌های آماده‌سازی برای دانشجویان تیم المپیاد هر رشته در سال آینده، اقدام و برنامه‌ی تدوین شده خود را در نیمه دوم مهر ماه برای دفتر استعدادهای درخشان ارسال نمایند. در این برنامه کتب کمک درسی (خلاصه مباحث و جزوات)، کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی، تعداد ساعات برگزاری هر دوره، مدرسین و سایر امکانات لازم برای آماده‌سازی دانشجویان، متناسب با رشته‌های تحصیلی مختلف، پیش‌بینی و به دفتر استعداد درخشان دانشگاه ارسال خواهد شد. اعتبار این موارد پس از تایید رئیس دفتر استعدادهای درخشان دانشگاه در اختیار استاد راهنمای استعداد درخشان دانشکده قرار خواهد گرفت.

دو هفته بعد اساتید راهنمای استعدادهای درخشان در دانشکده‌ها، برنامه‌ی جامع، دقیق و زمان بندی شده‌ی برگزاری دوره‌های آماده‌سازی تیم المپیاد را طی جلساتی با مدیران گروه‌ها، ابلاغ خواهند نمود.

۳-۲- برگزاری جلسات توجیهی برای دانشجویان در دانشکده‌ها:

وظیفه شناسایی دانشجویان مستعد به عهده مدیران گروه‌های آموزشی و استاد راهنمای استعداد درخشان دانشکده است که در مهر ماه هر سال صورت خواهد گرفت. این دانشجویان می‌توانند از بین رتبه‌های برتر مشغول به تحصیل در سال سوم یا چهارم گروه آموزشی یا سایر دانشجویان علاقمند که با فراخوان گروه به شرکت در المپیاد ابراز تمایل کرده‌اند، یا به نظر گروه مستعد شرکت در المپیاد هستند، انتخاب گردند.

مسئله "ایجاد رغبت و انگیزه بالا در دانشجویان مستعد و تراز اول جهت شرکت در المپیاد از عوامل اصلی موفقیت تیم‌های دانشگاهی محسوب می‌شود. در این ارتباط استاد راهنمای استعدادهای درخشان دانشکده با حضور مدیران گروه‌های آموزشی و سایر اساتید علاقمند موظف هستند، با تشکیل جلسه‌ای در نیمه اول آبان‌ماه برای دانشجویان منتخب، نقش بسیار سازنده‌ی خود در دادن انگیزه را ایفا نمایند. آیین‌نامه مربوط

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

به استعدادهای درخشان، تسهیلات حمایتی و جوایز نقدی مصوب برای منتخبین آزمون علمی و المپیاد، نحوه برگزاری آزمون علمی و المپیاد در این جلسه تشریح و همچنین منابع آزمون (کتب و جزوات) و برنامه های آمادگی با حضور مدیر گروه و همراهی اساتید راهنمای استعدادهای درخشان در دانشکده‌ها در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت.

در این مرحله، توجه به نکات ذیل ضروری است:

- سقف ساعات تشکیل دوره‌های آماده‌سازی برای المپیاد، برای هر رشته‌ی المپیادی، پس از تایید رئیس گروه استعدادهای درخشان، مجموعاً ۴۰ ساعت تعیین شده است که بایستی بین مواد امتحانی مختلف توزیع شود.
- مدرسین دوره‌های آمادگی المپیاد می‌توانند از بین اعضای گروه آموزشی، اساتید مدعو و دانشجویان دکتری باشند. همچنین دانشجویان برتر ادوار پیشین المپیادی می‌توانند قالب کار دانشجویی به عنوان مدرس انتخاب شوند.
- یک دانشکده ممکن است بیش از یک رشته‌ی المپیادی داشته باشد.
- مواد امتحانی المپیاد در وبسایت المپیاد علمی دانشجویی کشور به آدرس <http://Olympiad.sanjesh.org> موجود است.
- با توجه به اینکه اغلب برگزاری مرحله‌ی نیمه‌متمرکز المپیاد دانشجویی در اردیبهشت ماه است، توصیه می‌شود تاریخ پایان دوره‌ها، اسفند ماه باشد.
- تمامی غیب‌های اعضای تیم المپیاد در بازه زمانی یک هفته پس از برگزاری آزمون درون دانشگاهی تا روز پایان آزمون مرحله منطقه‌ای موجه باشد.
- در صورتیکه تاریخ امتحان میانترم اعضای تیم المپیاد در بازه زمانی یک هفته قبل تا یک هفته بعد از آزمون منطقه‌ای باشد و اعضای تیم برای حفظ تمرکز بر آزمون خواستار تعویق تاریخ میانترم باشند، اساتید محترم موظف به اخذ میانترم در تاریخی غیر از امتحان میانترم می‌باشند.
- با توجه به جدول زمانبندی برگزاری المپیاد، دانشجویان غیربومی برگزیده شده در مرحله‌ی قطب در صورتی که مایل باشند تا برگزاری آزمون کشوری در تیرماه در بیرجند اقامت داشته باشند، با دریافت گواهی صادره از دفتر استعدادهای درخشان از خدمات خوابگاه و تغذیه بهره‌مند و در استفاده از امکانات کتابخانه در اولویت خواهند بود.

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

۳-۱- انتخاب و معرفی نفرات : انتخاب و معرفی نفرات تیم المپیاد در هر رشته، بر اساس نتایج آزمون علمی و نظر گروه آموزشی به ترتیب زیر صورت خواهد گرفت :

الف - ۳ نفر اول آزمون مشروط به کسب ۵۰ درصد نمره آزمون جزو ۳ نفر اول تیم المپیاد خواهند بود.

ب - باقیمانده افراد تا ۵ نفر با نظر گروه و طبق شاخص‌هایی که گروه آموزشی مربوطه تعیین کرده باشد، انتخاب خواهد شد. نفرات برگزیده تیم المپیاد می‌توانند با نظر رئیس گروه هدایت استعدادهای درخشان دانشگاه و به شرط احراز برتری آنها از دانشکده‌های اقماری نیز انتخاب شوند.

۳-۲- آزمون علمی دانشگاه : هر ساله نیمه اول اسفند ماه برگزار می‌گردد. هدف از برگزاری آزمون علمی، انتخاب تیم المپیاد دانشگاه می‌باشد.

الف) شرکت کنندگان:

کلیه دانشجویان سال‌های سوم و چهارم مجاز به شرکت در این آزمون می‌باشند.

تبصره : شرکت دانشجویان سال‌های اول و دوم در آزمون علمی برگزار شده در سطح دانشگاه، منوط به تشخیص استاد راهنمای استعدادهای درخشان دانشکده می‌باشد.

ب) مواد آزمون و نحوه طراحی سوالات :

مواد آزمون برای رشته‌های المپیادی بر اساس مواد المپیاد علمی دانشجویی می‌باشد که در سایت سازمان سنجش هر ساله اعلام می‌گردد و سوالات در این رشته‌ها به صورت تشریحی می‌باشد. وظیفه جمع‌آوری نتایج بر عهده استاد راهنمای استعدادهای درخشان دانشکده با همکاری گروه‌های آموزشی و وظیفه طراحی و آماده‌سازی فایل سوالات و نیز تصحیح سوالات بر عهده گروه آموزشی مربوطه خواهد بود. ۲۰ ساعت حق التدریس برای هر گروه آموزشی، جهت طراحی و تصحیح سوالات در نظر گرفته می‌شود.

ج) نمره آزمون :

نمره کل آزمون بر اساس ۸۰ درصد نمره آزمون علمی و ۲۰ درصد معدل کل شرکت کنندگان می‌باشد.

د) نفرات برتر آزمون علمی بر اساس نمره کل :

به نفرات اول تا سوم آزمون علمی مشروط به کسب حداقل ۵۰ درصد نمره کل، جوایزی اهداء خواهد شد.

شیوه‌نامه‌ی آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیادهای علمی دانشجویی کشور

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

- تبصره: جوایز نفرات اول تا سوم در شورای استعدادهای درخشان دانشگاه مشخص خواهد شد.

۳-۵- مسئولین آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند: اساتید راهنمای محترم استعدادهای درخشان در دانشکده‌ها به عنوان مسئولین آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند می‌باشند.

وظیفه‌ی تهیه‌ی برنامه‌ی برگزاری دوره‌های آموزشی، آماده‌سازی دانشجویان بر اساس جلسات برگزار شده با مدیران گروه‌ها و ارائه‌ی مشاوره به دانشجویان در طول فرایند آماده‌سازی و پیگیری شرکت نفرات منتخب در جلسه‌ی آزمون مرحله‌ی غیرمتمرکز و مرحله‌ی نهایی به عهده این افراد است. مدیران گروه‌های آموزشی نیز موظف هستند همراهی لازم را با اساتید راهنمای استعدادهای درخشان در دانشکده‌ها داشته باشند.

شیوه‌نامه‌ی آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیادهای علمی دانشجویی کشور

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

جدول ۱- خلاصه جدول فعالیت‌ها و زمان بندی مربوط به شناسایی و آماده سازی تیم المپیاد

زمان اجرا	برنامه
نیمه اول مهرماه	تهیه برنامه آمادگی گروه های المپیادی
مهر ماه	شناسایی دانشجویان مستعد
آبان تا اسفند ماه	برگزاری دوره های آمادگی مرحله اول المپیاد (قطب)
اسفند ماه	برگزاری آزمون علمی دانشگاه
اردیبهشت تا خرداد ماه	برگزاری دوره های آمادگی مرحله نهایی المپیاد
اردیبهشت ماه	مرحله اول المپیاد (قطب)
اواخر تیر ماه	مرحله نهایی المپیاد (کشوری)

ماده ۴- تجلیل از حائزین رتبه‌های برتر، تسهیلات حمایتی و جوایز نقدی

رتبه های برتر المپیاد از جوایز و تسهیلات متعددی به شرح ذیل بهره مند خواهند شد.

۴-۱- بهره‌مندی از تسهیلات پذیرش بدون آزمون در مقطع کارشناسی ارشد: مطابق آیین‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد مصوب ۹۶/۰۴/۱۱ (بلاغیه شماره ۲۱/۷۷۹۴۸ مورخ ۹۳/۰۵/۰۵ وزارت محترم علوم، تحقیقات و فناوری)، دانشجویان حائز رتبه‌های ۱ تا ۱۵ در مرحله‌ی نهایی المپیاد علمی دانشجویی کشور می‌توانند از تسهیلات پذیرش بدون آزمون بهره‌مند شوند.

۴-۲- بهره‌مندی از جوایز تحصیلی و تسهیلات بنیاد ملی نخبگان: نفرات اول تا سوم مرحله‌ی نهایی المپیاد، از تسهیلات مختلف بنیاد ملی نخبگان نظیر جوایز تحصیلی و تسهیلات نظام وظیفه بهره‌مند می‌گردند.

۴-۳- کسب مدال افتخار: به نفرات اول تا سوم مرحله‌ی نهایی المپیاد علمی دانشجویی، از طرف سازمان سنجش و آموزش کشور مدال افتخار اهدا خواهد شد.

شیوه‌نامه‌ی آماده‌سازی تیم دانشگاه بیرجند برای شرکت در المپیادهای علمی دانشجویی کشور

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

۴-۴- تجلیل در مراسم روز دانشجو: دانشجویان حائز رتبه‌های ۱ تا ۲۰ در مرحله‌ی نهایی المپیاد علمی دانشجویی کشور در مراسم ۱۶ آذر، روز دانشجو، با اهدای لوح سپاس و کارت هدیه، مورد تجلیل قرار خواهند گرفت.

۴-۶- دریافت جوایز نقدی: جوایز نقدی در نظر گرفته شده برای برگزیدگان مراحل مختلف المپیاد، بر اساس مصوبات شورای استعدادهای درخشان دانشگاه هر ساله تعیین خواهد گردید.

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

پیوست: اطلاعات کلی درباره‌ی المپیاد علمی دانشجویی کشور

مراحل مختلف المپیاد و شرایط شرکت در هر مرحله: المپیاد علمی دانشجویی همه ساله در دو مرحله برگزار می‌شود: مرحله اولیه و مرحله نهایی. در مرحله اول، دانشجویان به دو شیوه متفاوت به رقابت پرداخته و نفرات برتر برای حضور در مرحله نهایی انتخاب می‌شوند.

مرحله اولیه: این مرحله از المپیاد به دو شیوه آزمون متمرکز و آزمون غیرمتمرکز برگزار می‌شود.

المپیاد متمرکز: دانشجویان مقطع کارشناسی با شرکت در کنکور سراسری کارشناسی‌ارشد می‌توانند متقاضی شرکت در المپیاد شوند که شرایط و ضوابط آن همانند آزمون کارشناسی‌ارشد است. پس از بررسی و اعلام نتایج در صورتی که جزو ۱۵ نفر اول (با کسب حد نصاب نمره علمی بدون احتساب معدل) باشند، به مرحله نهایی المپیاد راه خواهند یافت.

دانشجویان مقطع کارشناسی در حال تحصیل و دانشجویانی که بیش از یک نیمسال تحصیلی از زمان دانش‌آموختگی آنان نگذشته است، می‌توانند در المپیاد متمرکز شرکت نمایند.

المپیاد غیرمتمرکز: مرحله اول المپیاد غیرمتمرکز، با تقسیم‌بندی دانشگاه‌های کشور به ۱۰ منطقه و انتخاب یک دانشگاه به عنوان مرکز هر منطقه، به اجرا در می‌آید. دانشگاه‌های هر منطقه، دانشجویان منتخب خود را به صورت یک تیم حداکثر ۵ نفره، برای هر یک از رشته‌ها، به دانشگاه مرکز منطقه معرفی می‌نماید. در این مرحله از المپیاد که اردیبهشت ماه هر سال برگزار می‌شود، تیم‌های دانشگاهی در هر منطقه به طور همزمان با یکدیگر به رقابت می‌پردازند.

فقط دانشجویان در حال تحصیل سال سوم و چهارم مقطع کارشناسی می‌توانند در مرحله غیرمتمرکز المپیاد دانشجویی شرکت نمایند. لذا امکان شرکت دانشجویان مقاطع کارشناسی‌ارشد و دکتری در المپیاد غیرمتمرکز وجود ندارد. دانشجویان باید در زمان آزمون مرحله غیرمتمرکز که در اردیبهشت ماه برگزار می‌شود، در حال تحصیل باشند. در غیر این صورت چنانچه در زمان اعلام نتایج در لیست منتخبین مرحله غیرمتمرکز قرار گرفته باشند، حق شرکت در مرحله نهایی المپیاد را نخواهند داشت. صدور و ارسال گواهی اشتغال به تحصیل برای دانشجویان معرفی شده به مرکز منطقه الزامی می‌باشد.

رشته‌ی تحصیلی دانشجویان معرفی شده باید متناسب با رشته‌های اعلام شده از سوی دبیرخانه‌ی اجرایی المپیاد باشد. دانشجویان معرفی شده باید در زمان آزمون مرحله غیرمتمرکز که در اردیبهشت ماه برگزار می‌شود در حال تحصیل باشند. در غیر این صورت چنانچه در زمان اعلام نتایج در لیست منتخبین مرحله غیرمتمرکز قرار گرفته باشند، حق شرکت در مرحله نهایی المپیاد را نخواهند داشت. صدور و ارسال گواهی اشتغال به تحصیل برای دانشجویان معرفی شده به مرکز منطقه الزامی می‌باشد.

تهیه و تدوین: سیده عاطفه حسینی

مرحله‌ی نهایی: پس از برگزاری آزمون و تصحیح برگه‌ها توسط کمیته‌های علمی در محل مرکزیت منطقه، در هر یک از رشته‌ها یک تیم حداکثر ۵ نفره (در منطقه ۱: دو تیم حداکثر ۵ نفره)، تعیین و به مرکز المپیاد سازمان سنجش آموزش کشور معرفی می‌شوند. معرفی نفرات دوم تا پنجم هر تیم منوط به کسب حداقل ۶۰ درصد نمره نفر اول همان گروه است.

سپس در تیر ماه همان سال، در آزمون هماهنگی که در یکی از دانشگاه‌های شهر تهران برگزار شده و توسط دبیرخانه اجرایی المپیاد دانشجویی مدیریت می‌شود، منتخبین ۱۰ منطقه دانشگاهی و منتخبین مرحله متمرکز که از برگزیدگان آزمون کارشناسی‌ارشد همان سال هستند، به رقابت خواهند پرداخت.

اعلام نتایج: بر اساس نتایج آزمون مرحله‌ی نهایی، رتبه کلیه شرکت‌کنندگان مشخص شده و شهریور ماه هر سال از طریق وب‌سایت المپیاد علمی دانشجویی کشور به آدرس olympiad.sanjesh.org اعلام می‌گردد.

مناطق ده‌گانه المپیاد دانشجویی: المپیاد غیر متمرکز در ده منطقه برگزار می‌گردد که دانشگاه بیرجند در منطقه نه واقع شده که به رقابت با دانشگاه‌های خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، سمنان و به مرکزیت دانشگاه فردوسی مشهد خواهد پرداخت.

ضوابط معرفی تیم‌های دانشگاهی برای آزمون غیرمتمرکز: هر یک از دانشگاه‌های دولتی مجاز است که طبق مصوبه‌ی دبیرخانه‌ی اجرایی المپیاد یک تیم حداکثر ۵ نفره در هر یک از رشته‌های اعلامی در سایت سازمان سنجش را طبق ضوابطی که دانشگاه برای رشته‌های خود تعیین می‌کند، در زمان مقرر انتخاب و از طریق معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه به مرکزیت منطقه‌ی مربوط اعلام کند.

زمان‌بندی و مواد امتحانی رشته‌های مختلف: المپیاد غیرمتمرکز در مدت ۲ روز برگزار می‌شود. تعداد دروس امتحانی این دو روز، بسته به رشته‌ی مورد نظر از ۳ تا ۶ درس متغیر است؛ و کل مدت زمان آزمون نیز برای رشته‌های مختلف متفاوت بوده و بین ۴/۵ تا ۱۰/۵ ساعت تغییر می‌کند.

مفاد آزمون مشابه با مفاد کنکور سراسری مقطع کارشناسی‌ارشد بوده و تفاوت مهم این است که آزمون المپیاد به شکل تشریحی برگزار می‌شود. مواد امتحانی رشته‌های مختلف از طریق وب‌سایت المپیاد علمی دانشجویی کشور به آدرس Olympiad.sanjesh.org در دسترس دانشجویان قرار دارد.